

НАРЕДБА № 15 ОТ 21 АВГУСТ 1987 Г. ЗА ХИГИЕННИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БРЪСНАРСКИТЕ, ФРИЗЬОРСКИТЕ И КОЗМЕТИЧНИТЕ САЛОНИ

В сила от 01.01.1988 г.

Издадена от министъра на народното здраве и социалните грижи

Обн. ДВ. бр.77 от 6 Октомври 1987г.

Раздел I. УСТРОЙСТВО И ОБЗАВЕЖДАНЕ

Чл. 1. (1) Бръснарските, фризьорските и козметичните салони (наричани по-нататък "салони") се откриват в самостоятелни помещения, построени или пригодени за тази цел. Към входовете се предвиждат антрета.

(2) Мъжките и дамските работни помещения се обособяват по технологичен принцип.

(3) Козметичните услуги за жени и мъже да се извършват в едно помещение, но с пореден график.

Чл. 2. (1) Салоните се проектират със следните площи за едно работно място: бръснарски (и за маникюр, педикюр) - 6 м², фризьорски - 8 м², козметични - 9,6 м² (при 2 и повече работни места - по 8 м² за място в отделни кабинки) съгласно нормите за проектиране на сгради за битови услуги на населението от 1981 г. (Заповед № РД-12-195 от 1981 г. на бившето МСА) - непубликувани.

(2) Разстоянието между отделните столове в салоните трябва да бъде най-малко 1 м, а от крайния стол до стената - най-малко - 0,80 м.

(3) В козметичните салони се обособява помещение (лаборатория) за приготвяне на кола-маски с площ 2 м² за всяко работно място и общо най-малко 4 м².

Чл. 3. В салоните да има помещение за посетителите с размери 2,5 м² за работно място до 10 места и по 1,5 м² за всяко следващо работно място. В салон до 3 работни места са необходими подходящо място за посетители и закачалка за горни дрехи на разстояние най-малко 1,5 м от работните места.

Чл. 4. (1) В салоните с 3 до 10 работни места се предвижда стая за отдих на персонала с минимална площ 5 м². В салоните с над 10 работни места се осигурява помещение за отдих с площ от 0,75 м² за всяко място.

(2) При персонал с 20 и повече жени се устройва стая за хигиена на жената.

(3) Забранява се в стаята за отдих съхраняването на бельо, съдове за отпадъци и други вещи, неотговарящи на предназначението ѝ.

Чл. 5. В салоните с над 10 работни места трябва да има отделни помещения (шкафове) за чисто бельо, за нечисто бельо и за инвентар за почистване, съдове за коси и други отпадъци.

Чл. 6. В козметичните салони с повече от 5 работни места се предвиждат затворени (индивидуални) душ-кабини с площ най-малко 2,7 м² за всеки 5 места, а за останалите салони се осигурява мивка с ръчен душ за измиване на клиентите след някои процедури.

Чл. 7. (1) Таванът и стените на всички помещения на салоните се измазват гладко и се боядисват със светли бои, подлежащи на влажно почистване.

(2) Подът на помещенията се покрива с материал, пригоден за влажно почистване.

Чл. 8. (1) Салоните се обзавеждат с мебели, които може да се почистват влажно и да се дезинфекцират при необходимост. Подходящи са светли завеси на прозорците.

(2) Всяко работно място се обзавежда с работна маса с плот и умивалник с топла и студена вода; във фризьорските салони - по две каски и един сешоар, а в козметичните - освен козметичен стол или кушетка за посетителите и столче на винт, както и обикновен стол и кофа с педал.

Чл. 9. За всяко работно място в зависимост от вида на салона се осигурява следното бельо:

1. в бръснарски салони:

- а) 80 салфетки с размери 35 x 45 см;
- б) 10 чаршафа с размери 1,30 x 1,10 м;
- в) 20 компресни кърпи;
- г) 10 хавлиени кърпи;

2. във фризьорски салони:

- а) 10 кърпи с размери 1,00 x 0,80 м;
- б) 25 хавлиени кърпи;
- в) 8 чаршафа или пелерини;

3. в козметични салони:

- а) 20 компресни кърпи;
- б) 30 нагръдни кърпи и касетки;
- в) 10 хавлиени кърпи;
- г) 10 чаршафа;
- д) 2 бели престилки (от текстил) и 1 престилка от мушама или полиетилен;
- е) една вълнена покривка (одеяло), поставена в плик-чаршаф;
- ж) най-малко 100 книжни салфетки.

Чл. 10. В зависимост от броя на работните места всеки салон се обзавежда с достатъчно инструменти, апаратура, козметични, тоалетни, кръвоспиращи и дезинфекционни средства и спешна аптечка.

Чл. 11. В салоните температурата на въздуха през отоплителния сезон трябва да бъде 20 - 22°С.

Чл. 12. (1) В салоните се предвижда вентилация с двукратен обмен на въздуха за 1 час, както и горни отваряеми крила на прозорците.

(2) В работните помещения за извършване на работи, свързани с отделяне на пара, топлина или различни вредни изпарения, се предвижда механична вентилация.

Чл. 13. (1) В работните помещения осветеността трябва да отговаря на БДС 1786-84. Осветление. Естествено и изкуствено.

(2) Каските във фризьорските салони се електрозахранват на най-малко 0,70 м от тях.

(3) В салони с повече от 10 работни места е необходима отделна от осветлението обезопасена силова електрическа инсталация за електронагревателните уреди и апаратите.

Чл. 14. (1) Салоните се водоснабдяват по БДС 2823-83. Вода за пиене.

(2) Отпадъчните води се отвеждат в канализацията на селището, а когато няма - в попивна яма.

Чл. 15. В салоните с до 5 работни места се предвижда обща тоалетна за персонала, а с над 5 работни места - с отделения за жени и мъже.

Чл. 16. Проектите за строителство и преустройство (без текущ ремонт) на салоните се съгласуват с органите на държавния санитарен контрол. Готовите за експлоатация салони се откриват с тяхно разрешение.

Раздел II. ЕКСПЛОАТАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 17. Стопанските организации (частните стопани), експлоатиращи бръснарски, фризьорски и козметични салони, съгласуват със съответните хигиенно-епидемиологични инспекции (ХЕИ) инструкция за работа, която се поставя във всеки салон.

Чл. 18. (1) В козметичните салони се извършват видове услуги по списък, съгласуван с Министерството на народното здраве и социалните грижи.

(2) Козметичните услуги се извършват само от правоспособни специалисти.

Чл. 19. Посетител с кожни обриви, петна и други признаци на заболяване на кожата или косата се обслужва след представяне на медицинско удостоверение, че заболяването му не е заразно.

Чл. 20. (1) В салоните се разрешава употреба само на козметични и тоалетни средства, уреди и инструменти за работа, за които има стандартизационни документи или санитарни разрешителни от органите на държавния санитарен контрол.

(2) Употребата на средства за изрусяване, боядисване и къдрене на коса се допуска само

в разрешените концентрации.

(3) Забранява се допълнителното алкализиране на средствата за студено къдрене на коса чрез добавяне на амоняк или други вещества.

(4) Преди употреба на оксидационна боя за коса на посетителя се прави кожна проба за алергия, указана в опаковката. При положителна реакция боята не се използва.

Чл. 21. (1) При обслужване на посетителите се поставя чаршаф(пелерина).

(2) При стригане, бръснене, миене и сушене на коса около шията се поставя салфетка.

(3) Подглавникът на стола се покрива със салфетка, която се сменя след всеки обслужван.

Чл. 22. (1) За всеки посетител задължително се използва чисто, неупотребявано бельо, изгладено на машина (каландър) или с парна ютия.

(2) След употреба бельото се поставя в закрит съд.

Чл. 23. (1) Инструментите и приборите в салоните след всяка употреба задължително се измиват със сапунен разтвор и се дезинфекцират:

1. ножиците, пиличките, ножичките, ножчетата и други за маникюр и педикюр, гребените, четките за бръснене, четките за парафин и четчиците за боядисване и гримиране се накисват 60 минути в 3% разтвор от хлорин или 30 минути в 4% разтвор от дезинфект В;

2. машинките за стригане на коса и пинсетите се обтриват с памук, напоен в 4% разтвор от дезинфект В;

3. инструментите и канчетата за парафин се изваряват 20 минути от завирането на водата и след това се обеззаразяват чрез накисване с 1% разтвор от хлорамин за 30 минути.

(2) Всички инструменти и прибори след дезинфекциране се измиват добре с течаща вода.

Чл. 24. (1) Парафинът се разтопява в количество за еднократна употреба на пясъчна баня, като се загрява до 160 - 180°C 30 минути. Забранява се повторното му използване.

(2) Използването на парафин и кола-маска се разрешава само еднократно за всеки посетител.

Чл. 25. (1) В централите за медицинска козметика (домове на красотата) инструментите, с които се нарушава целостта на кожата (за премахване на косми, черни точки, бенки, за пробиване на уши за обици и др.), задължително се измиват със сапунен разтвор, изплакват се и се стерилизират с автоклавиране (на пара под налягане при 121°C 20 минути или при 134°C 12 минути) или в сух стерилизатор (на 165°C 2 часа).

(2) Бръсненето се извършва с индивидуални ножчета за всеки посетител, като след сменяне на ножчето ножодържателят се измива със сапунен разтвор, изплаква се с вода и се накисва в 4% разтвор от дезинфект В 30 минути или 3% разтвор от хлорин.

(3) В определени салони съгласувано с органите на държавния санитарен контрол се допуска бръснене с бръсначи при спазване на изискванията за дезинфекция, посочени в ал. 2.

(4) За спазване изискванията за дезинфекция в зависимост от продължителността на бръсненето се осигуряват за всяко работно място най-малко по 3 ножодържателя или бръснача.

Чл. 26. (1) След бръснене лицето се дезинфекцира с неразреден одеколон.

(2) При порязване или престъргване при бръснене и при нараняване при козметични процедури като кръвоспиращи средства се използват йодова тинктура, кислородна вода и други препарати, разрешени от органите на държавния санитарен контрол.

(3) Не се разрешава употребата на желязна вода и стипца като кръвоспиращи средства.

Чл. 27. (1) Сапунът от бръснача се почиства на течаща вода или с неупотребявана салфетка.

(2) Кожата се пудри със специален пулверизатор или със сухия край на салфетка.

(3) Космите от лицето и шията се почистват с мека четка.

Чл. 28. (1) Работните масички, плотовете, шкафчетата и каските на сешоарите всекидневно след всяка смяна се дезинфекцират с влажно забърсване, а подовете се измиват след края на работното време на обекта с 3% разтвор от хлорин или с 1% разтвор от хлорамин.

(2) Веднъж седмично помещенията и инвентарът в тях се почистват основно и се дезинфекцират.

Чл. 29. (1) Отпадъците (косми, хартии, памук и др.) след всяко обслужване се събират без вдигане на прах и се поставят в плътен съд с капак.

(2) Забранено е пушенето в работните помещения и чакалните.

Чл. 30. През топлите месеци на годината помещенията се защищават от мухи, комари и други насекоми, като се извършва системно дезинфекция, а при необходимост и дератизация.

Чл. 31. (1) Работещите в салоните трябва да имат редовно заверени лични здравни книжки, които се съхраняват от отговорника на салона или от заместника му (определени със заповед на ръководството).

(2) Работещите в салона преминават курс по санитарен минимум, който се отразява в личната им здравна книжка.

Чл. 32. Във всеки салон се осигурява книга за санитарното състояние (санитарен журнал) на обекта.

Заключителни разпоредби

§ 1. Тази наредба се издава на основание § 2 от заключителните разпоредби във връзка с чл. 20 от Закона за народното здраве и отменя Правилника за реда и санитарните изисквания при устройството, обзавеждането и експлоатацията на бръснаро-фризьорски и козметични салони (ДВ, бр. 25 от 1970 г.).

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1 януари 1988 г. Изискванията по раздел I са

задължителни за всички нови и преустроени салони след 1 януари 1982 г., а за останалите обекти, както и за обзавеждането с инструменти и апаратура - в срок, определен от органите на държавния санитарен контрол.

§ 3. Контролът по изпълнението на наредбата се осъществява от народните съвети и органите на държавния санитарен контрол.

§ 4. Отговорност за спазването на наредбата носят ръководителите на стопанските организации, отговорниците на салоните и работещите в тях.

§ 5. Наредбата е съгласувана с Асоциация "Търговия и услуги".